

האדמו"ר מהאלמין
רבי שלום יהודה גראס שליט"א
חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

זוהר לחשעה באב

חלק ח'

אור הזוהר 204 * אב תשע"ג

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

"היו צריה לראש" (איכה א') – אלו הערב רב

פרק א'

איכה (פרק א-ו): (א) איכה וְשִׁבָּה בְּרֶדֶד הָעִיר רַבְתִּי עִם הַיְוָה פֶּאֱלֻמְנָה רַבְתִּי בְּגוֹיִם שְׂרַתִּי בַּמְדִּינוֹת הַיְוָה לְמַסֵּ. (ב) בָּכוּ תַבְּכָה בַּלִּילָה וְדַמְעָתָה עַל לַחְיָה אֵין לָהּ מִנְחָם מִכָּל אֲהֻבֶיהָ כָּל רַעִיָה בְּגָדוּ בָּהּ הָיוּ לָהּ לְאַנְבִּיבִים. (ג) גָּלְתָה יְהוּדָה מֵעַנְי וּמִרַב עֲבָדָה הִיא וְשִׁבָּה בְּגוֹיִם לֹא מִצָּאָה מְנוּחַ כָּל רַדְפֶיהָ הַשְׁיִיגוּהָ בֵּין הַמְצָרִים. (ד) חָרְבִי צִוִּין אֲבָלוֹת מִבְּלִי בָּאִי מוֹעֵד כָּל שְׁעָרֶיהָ שׁוֹמְמִין כַּהֲנִיָּה נֶאֱמָחִים בְּתוֹלְתֶיהָ נִגְזָתָה וְהִיא מֵר לָהּ. (ה) הָיוּ צָרִיָה לְרֹאשׁ אֲנִיָּה שְׁלוֹ פִי ה' הוֹגָה עַל רַב פְּשָׁעֶיהָ עוֹלְלֶיהָ הִלְכּוּ שְׁבִי לִפְנֵי צָר. (ו) וַיִּצָּא מִן בַּת (וּמִבַּת צִוִּין) כָּל הַדָּרָה הָיוּ שְׂרִיָה פְּאֻלִּים לֹא מִצָּאוּ מִרְעָה וַיִּלְכּוּ בְּלֹא כֹחַ לִפְנֵי רֹדְפֵי. (ז) זָכְרָה יְרוּשָׁלַם לְמִי עֲנָה וּמִרְדֵיהָ כָּל מַחְמָדֶיהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִיַּמֵי קֶדֶם בְּנִפְל עֲמָה בְּיַד צָר וְאֵין עוֹזֵר לָהּ רְאוּהָ צָרִים שָׁחֲקוּ עַל מִשְׁבַּתָּהּ.

רבנו, מי מעכב? שאור שבעסה מעכב. דאנון דבקינ בישראל כשאור בעסה, אבל אומין עכו"ם לאו אנון אלא (תהילים א') "כמוץ אשר תדפנו רוח".

באותה עת, שהערב רב ישלטו על ישראל, יהיה כאילו עבדין שולטים בהקדוש ברוך הוא, חס וחלילה

הערב רב אוהבי בצע ועזי פנים ככלבים ועושים הכל לטובת עצמם

ב"תקוני זוהר": "ויפן כה וכה וירא כי אין איש", אלא איש לדרכו פנו, בעסקין דילהון, באורחין דילהון, איש לבצעו מקצוהו, בבצעא דהאי עלמא, לירתא האי עלמא, ולא אנון מסטרא דאלין דאתמר בהון (שמות י"ח) "אנשי חיל יראי אלוקים אנשי אמת שונאי בצע", אלא כולוהו צוחין בצלותין ביומא דכפורי ככלבים: הב, הב לנא מזונא וסליחה וכפרה וחי, כתבינו לחיים, ואנון עזי נפש ככלבים דאנון אומין דעלמא דצוחי לגביה, ולית לון בשת אנפין, דלא אית מאן דקרא ליה בתיובתא דיחזור שכינתיה לקודשא בריך היא, דאיהי מרחקא מיניה למהדר לגביה, ואדמיין לכלבים דאתמר בהון (תהילים ק"ו): "ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם", ואנון ערב רב. דכל חסד דעבדין – לגרמייהו עבדין.

בוזוהר "רעיא מהימנא": כד ערב רב אנון מעורבין בישראל, מדה כתיב (איכה א') "היו צריה לראש...?" בזמנא דערב רב אנון ראשים על ישראל, כביכול, כאילו [סטרא אחרא עבדין שולטני דקודשא בריך היא] עבדין שולטים בהקדוש ברוך הוא.

ונבאר קצת את דברי הזוהר הקדוש על הפסוק (איכה א') "היו צריה לראש" על פי הזוהר הקדוש ותיקוני זוהר וזוהר חדש, וצדיקי הדורות הבעל שם ותלמידיו, והגר"א ותלמידיו ויע"א, מה שכתבו לבאר בזה בקצרה, ובעזרת ה' במקום אחר יבואר יותר באריכות.

הערב רב שאור שבעסה

שמעכבים הגאולה יותר מן אומות העולם

ב"רעיא מהימנא": ובגין דערב רב אנון שאור שבעסה ואנון אומין דעלמא דמיין למוץ, יתיר מעכבין בגלותא ערב רב לישראל מאומין עכו"ם, כמה דאוקמוה

הערב רב קופצים להורות למרות שלא הוסמכו לכך

והן ערב רב, שרוצין להיות להם שם רב וגדול והם קופצים להורות, אף על פי שלא הגיעו להוראה ("יהל אור" בראשית כ"י ע"ב, ד"ה ומשה בגינייהו).

כל הצרות והגלות על ידי הערב רב

כל הגלות וחורבן בית המקדש וכל הצרות, הכל על ידי קבול משה רבינו עליו השלום לערב רב, וכל עזי פנים ורשעים שבדור הן מנהגון, רוצה לומר מנשמתין דילהון, שהן גלגול דילהון וזה שנאמר בגמרא (ביצה ל"ב): "הני מערב רב קאתי" (תקוני זוהר צ"ז ע"א ד"ה ועלייהו).

חמישה מיני ערב רב הם – הסבר נוסף

עוד כותב הגאון הקדוש מוילנא זי"ע: ישנם חמישה מיני ערב רב והם:

- א. בעלי מחלוקת ובעלי לשון הרע.
- ב. הרודפים אחר התאוה כמו זנות וכדומה.
- ג. הרמאים שמראים עצמם כצדיקים ואין ליבם שלם.
- ד. הרודפים אחר הכבוד ובונים חרבות לעשות להם שם.
- ה. הרודפים אחר הממון, והמחלוקת תחילה, כי המחלוקת כנגד כולם.

והם נקראים "עמלקים" ואין בן דוד בא, עד שיעברו מן העולם, ועליהם נאמר (דברים כ"ה י"ט) **"תמחה את זכר עמלק"** כמבואר בזוהר (אדרת אליהו, פרשת דברים).

גמר הברור – להפריד הטוב מן הרע

כתב בעל ה"בני יששכר": גזרו אומר בזוהר בראשית, אשר גם כל העומדים כלי חמס על ישראל בדרך בתראין כתות הערב רב אשר בקרבינו הם יושבים... והנה ידיד הקורא כאשר תראה בדורות הללו [עקבתא דמשיחא] אשר בעוונותינו הרבים... וגם אותן דקיימין כלי חמס על ישראל לפשוט את עורם מעליהם בעצות רעות, בחוקים לא טובים... הנה תצפה לרגלי משיחא, דהנה זה גמר הברור – להפריד הטוב מן הרע.

נוכל להנצל מממשלת הערב רב רק על ידי עזות נגד עזותם

מובא בספר לקוטי מוהר"ן, כי יש רועים של הסטרא אחרא, והם גם כן מפורסמי הדור, וכופין אנשים לתחות שיעבודייהו, ועיקר מלכותם היא על ידי עזות, כי עזות מלכותא בלא תגא... והם ככלבים בעזותם... והם פני הדור כפני הכלב... ועל כן כדי להנצל מהם תחת ממשלתם אי אפשר רק על ידי עזות לעמוד נגד עזותם...

"היו צריה לראש" – אלו הערב רב

כתוב ב"תקוני הזוהר": וי לישראל כד אתבלעו בערב רב... וערב רב אתמר בהון (איכה א): "היו צריה לראש...", "צריה" – ודאי אנון ערב רב. עליהו אתמר (ישעיה א): "שריך סוררים וחברי גנבים כולו אוהב שוחד..."

חמישה מיני ערב רב הם

כתב הגאון רבינו אליהו מוילנא בספרו "אבן שלמה": אבל עדיין לא ברור גמור, עד שיבררו מן הערב רב... והם דבוקים מאוד בישראל וישראל לומדים ממעשיהם... והם העשירים עליזי גאוותך... ואין בן דוד בא, עד שיכלו גסי הרוח מישראל... כן אי אפשר להפריד הערב רב, רק על ידי קשי הגלות...

ושם יתבררו כל רשעי ישראל בשלושת ימי אפלה. [שם יסבלו צרות גדולות, שיאכלו מלוחים ושאר צרות...] והם גורמים כל בטול תורה ואריכת הגלות... ו"נפילים" הם הרודפים אחר התאוה... "גבורים" הם אנשי השם, שבונים בתי כנסיות ומתנדבין תכשיטין לספרי תורה לעשות להם שם. "עמלקים" הם ראשי ישראל בגלות כלי חמס וגוזלים לעניי ישראל, ועליהם נאמר: "היו צריה לראש..." "רפאים" הם שמתרפים לעשות גמילות חסדים וצדקה עם בעלי תורה. "ענקים" הם המזולזין בתלמידי חכמים...

עוד הסבר: "עמלקים" – רישין דבני ישראל בגלותא, וגוזלין לעניי ישראל... ו"הנפילים", "גבורים" (בראשית ו' ד') הן "אנשי השם", דכל עובדיהון בשביל לעשות שם. "רפאים" (שם) – הם שאינם רוצים לעשות גמילות חסדים וצדקה עם בעלי תורה. "ענקים" (שם) – המזולזלים בתלמידי חכמים (תקוני זוהר צ"ז ע"ב, ד"ה עמלקים).

וכל עזי פנים ורשעים שבדור הם מגלגול נשמתם של הערב רב ובני קין, וכל הגלות והצרות וחורבן בית המקדש הכל על ידי מה שקבל משה לערב רב... ונקראים "ערב רב", מפני שהם ראשי העם בגלות ולכן נקראים "רב"...

נאמר: "וישם את השפחות ואת ילדיהן ראשונה" – הם הערב רב שהם ראשי העם. "ואת לאה וילדיה אחרונים" – הם עם הארץ הטובים, שהם כפופים תחת הערב רב, "ואת רחל ואת יוסף אחרונים" – הם התלמידי חכמים, שהם שפלים מכולם. (לקוטים מהגאון רבי אליהו מוילנא זי"ע)

הערב רב ראשים בגלות והוא בעיני הערב רב דהן ראשים בגלותא... (תקוני זוהר קי"א ע"א, ד"ה וחכמת המסכן, ועיין זהר משפטים קי"ד ע"א)

עצמו לצדיק אמת, אשר ראשו בשמי השמים העליונים בהארות אור אין סוף.

בשביל הבחירה החופשית – יש מנגד לכל צדיק אדם המחטיא את הרבים

בספר "תולדות יעקב יוסף" כתוב: ולהבין הענין נראה לי, כי שמעתי ממורי בפרשה "על מה שווא בראת" (תהילים פ"ט), שהיא טענת היצר הרע, והיא התשובה לכל בני אדם, כי בעת רדת נשמה קדושה מלמעלה לגוף האדם, נתעורר הקטרוג מלמעלה מסמאל לומר מעתה לא יוכל לפעול פעולתו להסטין ולפתות, מאחר שזה יחזיר העולם למוטב, ואם כן למה נברא לריק? עד שנותנים לו נגד זה האיש בלע תלמיד חכם שידין יהודאין, שנברא גם כן אשר יתלוצץ מזה איש השלם, ומי שירצה ידבק בזה או בזה, והבחירה חופשית.

אמר מרן רבי ישראל בעל שם טוב טענת היצר סמאל, כשיורדת נשמה קדושה וגבוהה לעולם הזה "על מה שווא בראת"? והרי זה יחזיר כל העולם למוטב באמונה גדולה לתורה ולתפילה, והרי אני מלאך רוחני אינו נראה, והוא היה בגוף מדריך בני אדם לדרך טוב ביראה ואהבה, ומי פתי ישמע לי. והיתה התשובה: כל בני אדם! כי לכל צדיק אמת יש נגדו המנגדו, אין בו ממש לא יראה ולא אהבה, אלא משתרר על הבריות. מראה עצמו צדיק. מושך בני אדם להפסק ולחכמות זרות ולדברים שונים, ויש לו תקיפות גדולה, ומעתה הבחירה החופשית, וזהו "כל בני אדם", הכל יהיה בבני אדם לענה וראש (זהר חי בראשית ד' שכ"ט ע"ד).

כמו שאמר מרן רבי ישראל בעל שם טוב: "על מה שווא בראת" כי צדיק אמת – באהבתו ובחיות שלו יעלה את כל העולם לקדושה, ועל זה היתה התשובה "כל בני אדם", שכן תהיה דוגמא שלו, שמתלבש בו סמאל הרשע ועושה אותו רבי ורב גדול הדור, ומעתה נשאת הבחירה, כי לרשעים, הערב רב – ראש שהוא כמותם, עץ יבש אין בו לחלוחית טוב, הכל שקר וכזב, וכן מנהיג אנשיו יסוד עזר כנגדו שבאמת התנגדות הוא עזר גדול לעבודת ה' יתברך... עיין שם באריכות (זוהר חי ד' כ"ח ע"א דפי הספר קי"ב ע"ג).

הרבי מקאמרנא מגלה סימני הערב רב – אדם בתואר בהמה גסה הנגדלת ביער

עוד כתב הרבי הקדוש מקאמרנא: עיקר היהודי הוא מדות טובות, וצריך בר ישראל בדיקה וחפוש הרבה, כי היצר מפתה לאיש ישראל להיות פירוש בעיני הבריות, להסתיר עצמו מבני אדם, להיות עוסק בתורה יום וליל בטלית ותפילין כל היום ולספק עצמו במעט לחם ומים. בודאי אם הוא מצד הטוב כמו רבי שמעון בן

עתה רוב הדור מהערב רב

בשער הפסוקים להאר"י זכרונו לברכה... כתב באמצע דבריו: "ועתה רוב הדור מהם", והרי שכתב כן גם על דורם של האר"י והרבי חיים ויטאל זלה"ה... ומה נאמר ומה נדבר בדור השפל הזה, שבדורות הקודמים היו רובא דרובא מישראל שומרי תורה ומצוות?... אמנם בדור הזה, בעוונותינו הרבים, שמעוטא דמעוטא בתכלית המעוט, אולי לא נשאר אף אחוז אחד ממספר בני ישראל, שיהיו שומרי תורה ומצוות, ואף בין אלה המעטים השומרים תורה ומצוות כהרגלם, אף בהם זעירין אנון שמאמינים בכל הי"ג עיקרים כראוי, וכתות הערב רב מתרבים והולכים... והערב רב שבדורנו אין להם דמיון להערב רב שבדורות הקודמים, כי המה בתכלית הגריעות מירידה התחתונה הבאה טרם ביאת המשיח, ומצב דור כזה משפיע גם על המנהיגים הכשרים... (ויז"מ).

על אף הדברים הטובים שבערב רב חייבים למאוס בהם

עיקר החסרונות באים, ממה שעושים לנו הערב רב. כמה שנאמר בזוהר הקדוש: דמעיקין לישראל יותר מאומות העולם, והעיקר לחזק עצמו באמונה מאוד, כי ישראל ממצרים נגאלו רק בזכות האמונה, וכן גאולה העתידה, וצריך חזוק באמונה, מחמת שרואים דרך רשעים צלחה... כי גם אם רואים בהם [היינו, הערב רב] דברים טובים כמו תורה ומנהג ודרך ארץ, ובפרט כי מדת שלום היא יסוד לכל, והיא מדה טובה מאוד, אף על פי כן – כמו שהחולה מוכרח להפליט ממנו דמים, והדם הוא הנפש, אשר יש בהם אף קצת תערובות, כמו כן בעקבתא דמשיחא מוכרחים למאוס בכל תהלוכות הנ"ל גם אם יש בזה דברים מועילים כי הוא זמן הברור, וזוהי הבחירה והנסיון בימים האלו... (דברי שמחה לרבינו שמחה ישכר בער הלברשטאם).

הרבנים יהיו כ"יאק מאק" – שומשוּמין, ועל ידם תהא האמת נאכרת והצרות באות

כתב הרב הקדוש מקאמרנא "היכל הברכה": בעקבתא דמשיחא חוצפא יסגי, והיוקר יאמיר, אני אמלוך. מרן הקדוש קודש קדשים, רוח אפינו משיח ה': רבי ישראל בעל שם טוב בעת תפלת מנחה פעם אחת הכה על ראשו ומרט שערו, ואמר אחר כך, שראה ברוח קודשו, שקרוב לימי המשיח, יהיו "רביעס יאק מאק", ועל ידי זה נאבדה האמונה והקץ מתארך, וכמעט רוב צרות ורעות של ישראל בא מן זה השתררות ובטול תורה ותפילה ודרכים עקומות עקושות להיות לו דרך מעוקם ומעוקש דרכיו להתפלל שחרית ארבע שעות אחר חצות ומנחה שלוש שעות בלילה. אשרי המדבק

אוי! איך יוכלו לעמוד אנשים מועטים נגד האפיקורסות המתפשטת בעולם?

רבי נחמן מברסלב זי"ע אמר ברוח קודשו:

אפיקורסות גדולה תבוא בעולם – לא ישארו רק אנשים מועטים באמונה שלימה – אוי!

איך יוכלו לעמוד נגד כל העולם? – זה יהיה הברור האחרון – כבר נתנבאו על זה כל נביאינו. הודיע זאת מקודם להיות למשיב נפש להכשרים.

וכמובא בספר "שיחות הר"ן": פעם אחת אמר לאחד: אגלה לך סוד, שתהיה אפיקורסות גדולה בעולם, כי מלמעלה תבוא אפיקורסות בעולם בשביל נסיון, ואני יודע שאנשים שלי גם בלא זה יתחזקו באמונה באמת וישארו קיימים באמונתם, אך אני מגלה לך זאת, כדי שיתחזקו יותר, כשיראו שדברו מזה מקודם, וכדברים האלה נשמע מפיו הקדוש כמה פעמים והיה מתאנח מאוד על זה ואמר: "אוי! איך יוכלו לעמוד אנשים מועטים נגד כל העולם?"... ואין ספק שלא ימצא אז קבוץ כמונו היום, שנמצאים כמה בני אדם שמתקבצים יחד וחפצים באמת לשמוע דבר ה', ואף על פי שיהיו אז איזה כשרים בדור אך יהיו מפוזרים. ענה ואמר: 'כתוב זאת זכרון בספר', למען ידעו בימים הבאים, שכבר היה מי שידע זאת מקודם, וידעו להתחזק באמונה בו יתברך ובצדיקיו האמיתיים (שיחות הר"ן).

האומר "אני ואפסי עוד" לבסוף נשבר

ב"היכל הברכה" פרשת וארא כתב על הפסוק: "החטה והכוסמת לא נוכו כי אפילות הנה" – כסום יכסמו העוסקים בתורה בצנעא לשמה, מבלי להיות רב ורבי עבודה זרה, אלא שפל ונבזה כדרך הצדיקים והחסידים. על אלו נאמר: "לא נוכו" – אין להם שבירה. לא יפלו תחת השבירה. "כי אפילות" – פלאי פלאות נעשו להם... ויש נגדו בסטרא אחרא מתגאה שהוא דבוק בקונו ואומר: "אני ואפסי" – כל אלו נשברו, אבל לומדי תורה לשמה חיים וקיימים בלי שבירה.

יוחאי, קדוש יאמר לו, אבל לפעמים רובו ככולו אין זה אלא מקליפות נגה, עצת היצר שבו לבדו, ולא עוד שהוא עוסק בתורה בלתי אהבה ויראה ודבקות, אלא יושב בקרירות היצר שלו, כדי שיהיה פירוש מכל עניני עולם הזה ובפניה דקה שלו אינו מרגיש כלל, **והסימן שאינו מצד דקדושה, כשיסבור הוא עצמו שאין כמותו בעולם צדיק וקדוש כזה, וכל בני עולם בעיניו לבד כבהמות נדמו לפניו**, והוא אינו יודע שהדרך הזו היא עצמה גסות הרוח של ירבעם בן נבט, שיושב כל יום בטלית ותפילין ותחתיו תעמוד בהרת פשתה הצרבת לעורר מדנים ומחלוקת ושנאה וקנאה לדבר סרה על כל בני ישראל, ובפרט על שאר הצדיקים קדושים והחסידים באמת לשמה דקודשא בריך הוא... ולא מבעיא שהאיש הפירוש הזה הוא אינו בתואר צדיק דקדושה ולא רשע בפרהסיא, אלא הוא בתואר **בהמה גסה הנגדלת ביער, ונקראת שור הבר**... אבל אם רואה אדם שאנשי בני ביתו ואנשי עירו הם רעים וחטאים מאוד, ודרך דקדושה היא שנואה בעיניהם, אזי טוב לו ולזרעו אחריו שישב דוקא לבדו בפרישות גדולה... אלא בדוחק גדול שאין לו שום ברירה אחרת.

הצדיק מתגלה לדור כפי צדקת הדור

אבל באמת הכל תלוי בטיב הדור, כי אם הדור זכאי, התלמיד חכם הנולד נתגלה לכל, והדור נהנים מתורתו וצדקתו, ולאורו ילכו, אבל אם אינם זכאים, לא יחסר המזג, שיבוא צדיק בעולם, אבל הוא נחבא אל הכלים, יושב בכפר צדדי וכדומה, ולא יודע טיבו לעולם, רק קמיה שמיא גליא, ואין העולם נהנים מטובו.

ולזה קאמר "ובינת נבוני תסתתר" – שיהיו נבוני בדור, אבל יהיו נסתרים ומכוסים ולא ירגישו בהם הבריות, ואם כן אי אפשר להיות נהנה מאורו, ולכך דייק "תסתתר", וכן הדבר בזמננו, כי ודאי יש חכמים בעולם, אבל אלוקים יודע מקומם (יערות דבש חלק שני קס"ג).

פרק ב'

רגליים, שמפתה רק לשלושה בני אדם: את השוחט להאכיל נבלות וטרפות, את החזן שלא יעכב תפילתו, ואת הסופר להכשיל בתפילין ומוזוות, שאם אין תפילין ואין כשרות ואין תפילה, אין צריך יותר לילך אצל כל אחד ואחד בפרטיות. כן מביא ה"חתם סופר", שסגי ליה בכסא של שלוש רגליים, והיום אינו צריך לזה, שכבר הוזקן יותר ורב לו מאוד לילך אצל שלושה, וסגי ליה באחד שמפיץ על ידו מינות בעולם, שזה כולל יותר ובוז סגי ליה (חד"ת תשי"ז עמוד ל"ד).

המלך הזקן והכסיל גמר בדעתו לפתות המנהיגים לפרסם מינות בעולם, כדי שלא יצטרך לעבוד על כל אחד ואחד

וכל כך הוא תמיד אף בשאר אדם מי שהוא עלול שהעולם יכשלו על ידו, מתגבר עליו הבעל דבר יותר, לפי שהעולם עלולים להכשל על ידו, והבעל דבר יכול להרוויח על ידו הרבה בפעם אחת. כמו שהביא ה"חתם סופר" ולה"ה בתשובה בשם רבו, שהמלך זקן וכסיל לעת זקנותו גמר בדעתו שסגי לו בכסא של שלוש

הכשרים באמת לא יתבטלו אפילו בפני המופת הזה. העצה להחזיק מעמד במצב נורא זה לכל יהודי היא, שיהיה מקושר לצדיקים וליהודים כשרים המקושרים לתורה, כי התורה היא נצחית ובכח זה אפשר להחזיק מעמד בכל העיתים והמצבים.

יחידים יהיו מנהיגי האמת והאחרים יטעו את העם

אותו הדור של עקבות משיחא יהיה עני ודל ממנהיגי אמת, כי מעט מועיר יהיו כמו שאמרו חכמינו, וזכרונם לברכה, על הפסוק "כי ידין ה' עמו ועל עבדיו יתנחם כי יראה כי אזלת יד" – נתמעטו התלמידים. פירוש רש"י: תלמידים כאלו המחזיקים ידי ישראל להחזירים למוטב, ומעתה איך תהיה התנהגות עניי הצאן האלו אם רועה אמת אין להם? ומה יעשו דור יתום זה אם אביהם האמיתי שהוא הוא המנהיג הזה, שכל תכליתו ומגמתו היא לטרוח להרבות עבדי ה' ולקרב לבנים לאביהם שבשמים – חולץ מהם? ובמקום המשפט שמה הרשע רועה אויל ואב חורגי... ויש שהיראים ועובדי ה' באמת רק על דרך אבותינו הראשונים נרדפים ונדרסים ברגל מכת הפושעים והצבועים... וסבת הדברים של שכחת ומאוס ועזיבות התורה במקומות שונים – לא מבני ישראל המה, ורק ראשיה אשר בשוחד ישפטו וכהניה במחיר יורו, אשר עבור להגדיל כבוד ביתם ולחזק ולנשא כסא ממשלתם נושכים בשיניהם ומתעים את העם, ומוסרים בניו של מקום להריגה ואבדן נצחיות, וקראו שלום ומשיגי גבול עולם אשר גבלו הראשונים (משכיל אל דל).

המנהיגים ישימו רק את כבודם לנגד עיניהם ובכל זאת העם ימשך אחריהם

והנה בדורות שלפני ביאת המשיח, ישנם מנהיגים כאלה, ששמים עצמם לעיני העדה אף שבאמת טחו עיניהם מראות את האמת, שאין כבוד ה' וטובת הדור לנגד עיניהם; והמון העם, שאינם יכולים להבחין בעין שכלם, להבדיל בין האור והחושך, נמשכים אחריהם, וחושבים שהם המנהיגים, וזה דבר קשה ומר לדור, והוא הסתר בתוך הסתר (הדר"ת ודרשות מא"י עמ' כ"ו).

[ועכשיו הערב הם הנלחמים ולא רוצים שכל יהודי ילמוד זוהר הקדוש, כמו שכתב המרח"ו, בהקדמה לשער ההקדמות, וסגי ליה באחד הגדול הזה שלא רוצה שיאמינו בה' ומשה עבדו, ומפיץ על ידו מינות בעולם, שזה כולל יותר ובוה סגי ליה.]

בדור לפני בוא המשיח תרד אש מן השמים לנביאי הבעל והנסיונות יהיו קשים ומרים

נבואת הרב הקדוש מרוז"ן זי"ע: וכבר הזהירו על זה רבותינו הצדיקים והקדושים מדורות שלפנינו, שראו ברוח קדשם, מה שיארע לנו מהנסיונות בעקבתא דמשיחא, ושמעתי מפי תלמיד חכם מפורסם ואיש מהימן, ששמע כמה פעמים מאביו, ששמע מחותנו אשר רגיל היה אצל הרב הקדוש מרוז"ן זי"ע יותר מעשרים שנה, ושמע מפה קודשו דבורים אלו: "דעו, דכמו שירד אש מן השמים לאליהו בהר הכרמל ולא ירדה לנביאי הבעל, בעקבתא דמשיחא יהיה ההיפך, שתרד אש מן השמים לנביאי הבעל ויהיו הנסיונות גדולים ועצומים קשים ומרים, ואני עומד ומוזהיר לכם על זה, למען תדעו להיות זהירים בדבר." כל ענין זה מקובל מהרבי הקדוש מראפשיץ זי"ע ועוד צדיקים וקדושים, שהגידו מראש גודל הנסיונות שיעמדו לנגדנו והזהירו על זה (עה"ג עמ' קל"ו).

בכח התורה יהיה אפשר להחזיק מעמד מול פורקי העול, שלצדם תרד אש מן השמים, וזהו הברור האחרון

אמר הרב שמואל מסלונים זיע"א: והנה איתא במדרש, כי בימים שלפני הגאולה האמיתית, כאשר יצטרכו כבר להקים את בית המקדש, יתפלגו ישראל לשני צדדים; הכשרים באמת יחפצו באותו כהן גדול, שהם יבחרו בו כמתאים לעטרה זו, ואילו הפורקים עול יאמרו, שהם היהודים האמיתיים והם הם הצריכים לבחור את הכהן גדול כפי הבנתם. אז יכריעו ביניהם כדרך הבחירה שהיתה בימי אליהו זכור לטוב. דהיינו, שיעשו ביניהם סימן, שכל מי שיענו לו באש מן השמים האמת איתו, והנסיון הגדול יהיה אז באופן זה, שהאש מן השמים תרד לצדם של אלו שהתרחקו מן התורה והם יצליחו במלחמתם, אך זה יהיה הברור האחרון, כי

פרק ג'

במלך ערביא, והולך מלך ערביא לאדום ליטול עצה מהם וחוזר מלך פרס והחריב את כל העולם כולו וכל אומות העולם מתרעשים ומתבהלים ונופלים על פניהם, ויאחזו אותם צירים כצירי לידה, וישראל מתרעשים

שנה שמלך המשיח נגלה בו, כל מלכי האומות העולם מתגרות זה בזה

אמר רבי יצחק – שנה שמלך המשיח נגלה בו, כל מלכי האומות העולם מתגרות זה בזה; מלך פרס מתגרה

אַחַד לַוְהַט בְּכָל הַגּוֹנִים, וְשִׁבְעָה כּוֹכְבִים אַחֲרֵים שְׁשׁוּבְבִים אוֹתוֹ הַפּוֹכֵב, וַיַּעֲרֻכּוּ בּוֹ קָרָב בְּכָל הַצְּדָדִים שְׁלֹשׁ פַּעֲמִים בַּיּוֹם, עַד שִׁבְעִים יוֹם, וְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם רּוֹאִים.

וְאוֹתוֹ פּוֹכֵב יַעֲרֹךְ בָּהֶם קָרָב בְּלִפְיֵי אֵשׁ לוֹהֵטִים וְנוֹצְצִים לְכָל עֵבֶר, וּמִכָּה בָהֶם עַד שְׁבוֹלַע אוֹתָם בְּכָל עֵרָב וְעֵרָב, וּבִיּוֹם מוֹצֵי־אֵת אוֹתָם. וַיַּעֲרֻכּוּ קָרָב לְעֵינָי כֹּל הָעוֹלָם, וְכֵן בְּכָל יוֹם עַד שִׁבְעִים יוֹם. לְאַחֵר שִׁבְעִים יוֹם יִגְנוּ אוֹתוֹ כּוֹכֵב, וַיִּגְנוּ הַמְּשִׁיחַ עַד שְׁנַיִם עָשָׂר חֲדָשִׁים, וַיִּחְזֹר אוֹתוֹ עֲמוּד אֵשׁ כְּמוֹ מִקְדָּם, וּבּוֹ יִגְנוּ הַמְּשִׁיחַ, וְאוֹתוֹ עֲמוּד לֹא יִתְרָאֶה. לְאַחֵר שְׁנַיִם עָשָׂר חֲדָשׁ יַעֲלוּ אֶת הַמְּשִׁיחַ בְּאוֹתוֹ הָעֲמוּד לְתוֹךְ הַרְקִיעַ, וְשָׁם יִקְבֹּל חוֹק וְעֵטְרַת מַלְכוּת. וּכְשִׁירָד, יִתְרָאֶה אוֹתוֹ עֲמוּד אֵשׁ כְּמוֹ מִקְדָּם לְעֵינָי כֹּל הָעוֹלָם, וְאַחֵר כֶּף יִתְגַּלֶּה הַמְּשִׁיחַ, וְיִתְבַּסֵּט אֶלָּו עַמִּים רַבִּים, וַיַּעֲוֹרֵר קְרָבוֹת בְּכָל הָעוֹלָם. וּבְאוֹתוֹ זְמַן יַעֲוֹרֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת גְּבוּרְתוֹ לְכָל עַמֵּי הָעוֹלָם, וְיַמְלֹךְ הַמְּשִׁיחַ יְיָ עַל כָּל הָעוֹלָם, וְכָל מַלְכֵי הָעוֹלָם יִתְעוֹרְרוּ לְהִתְחַבֵּר לְעַרְףְּ בּוֹ קָרָב.

וְכַמָּה [עמ״ס] מִפְּרִיצֵי הַיהוּדִים יִתְהַפְּכוּ לְחֹזֵר אֲלֵיהֶם, וַיִּבָּאוּ עִמָּהֶם לְעַרְףְּ קָרָב עַל מַלְךְ הַמְּשִׁיחַ, וְאֵין יִחֲשֹׁף כֹּל הָעוֹלָם חֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם, וְרַבִּים מֵעַם יִשְׂרָאֵל יָמוּתוּ בְּאוֹתוֹ חֲשֵׁף. וְעַל זֶה פָּתוּב (ישעיה ס) כִּי הִנֵּה הַחֲשֵׁף יְכַסֶּה אֶרֶץ וְעַרְפֶּל לְאַמִּים.

שני שלישי מהעולם יחרב בנאולה

כי הנה כתוב "ויהיה בכל הארץ פי שנים בה יכרתו יגעו והשלישית יותר בה" דמשמע דשני שלישי מהעולם יחרב, ובמצרים רק חמישית מהיהודים נגאלו וכמ"ס "וחמושים עלו בני ישראל ממצרים" (ועי' בילקוט שם) ורבינו בחיי כתב (כד הקמח) שהגאולה האחרונה תהיה מעין הגאולה הראשונה.

ובספר חסד לאברהם (מעין ג, נהר כ) כ' שמסורת קבלה בידנו שאותו יום שיבוא משיח ימצאו בא"י שבעת אלפים מבני ישראל. ודבר זה כבר אירע "והשארת בישראל שבעת אלפים כל הברכים אשר לא ברעו לבעל (מלכים א' ט)

לפני ביאת המשיח יהיה צירוף גדול

ובעניין ביאת משיח בב"א, רצייתי לצטט את הכתוב ב"זוהר"ק פרשת נשא (קכ"ד). שבגאולה האחרונה יהי- ה כביציאת מצרים (ככתוב כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות) שכתוב שם "וחמושים" עלו בני ישראל מארץ מצרים, - ודורשים חז"ל, במדרש ובמכילתא וכן ברש"י על הפסוק "וימרו בני" (יחזקאל כ' פסוק ח) שרובם של ישראל מתו בג' ימי אפילה, ואלה שעלו היו רק "אחד מחמושים או אחד מחמש מאות!!!" - וכן ממשיך

ומתבהלים ואומרים: ליהיכן נלך ולהיכן נבוא? ואומר להם: בני, אל תתיראו! הגיע זמן גאולתכם, ולא כגאולה הראשונה כך גאולה אחרונה, כי גאולה ראשונה היה לכם צער ושעבוד מלכויות אחריה, אבל גאולה אחרונה אין לכם צער ושעבוד מלכויות אחריה, עד כאן לשונו, ורבותינו זכרונם לברכה, הודיעו לנו כל זאת, כדי שכשיגיעו הימים האיומים הללו, לא נרעש ולא נפחד חס ושלום, כי כבר נבאו על זה כל הצדיקים וקדושים הקודמים, הם ראו הצרות הגדולות והנוראות שיעברו ישראל הקדושים קודם התגלות האור הגדול והנורא כי לעת ערב יהיה אור (פסיקתא אור רבתי פרשה ל"ז סימן ב').

אוי למי שיודמן באותו זמן, ואשרי חלקו של מי שיודמן באותו זמן.

זוהר שמוות דף ז' ע"ב, (בלשון הקודש)

רבי שמעון הרים ידיו, ובכה ואמר, אוי למי שיודמן באותו זמן, ואשרי חלקו של מי שיודמן באותו זמן. אוי למי שיודמן באותו זמן - משום שכשיבא הקדוש ברוך הוא לפקד את האילה, יסתכל מי הם אותם שעמדו עמו, בכל אותם שנמצאים עמו, בכל מעשי כל אחד ואחד, ולא ימצא צדיק, שכתוב (ישעיה ס) וַאֲבִיט וְאִין עוֹר. וְכַמָּה צְרוֹת עַל צְרוֹת לִישְׂרָאֵל.

אשרי מי שיודמן וימצא באותו הזמן - משום שאותו שיעמד באותו זמן באמונה, יזכה לאותו אור של שמחת המלך, ועל אותו זמן פתוב (זכריה יג) וְצִרְפָּתִים כְּצַרְף אֶת הַכֶּסֶף וּבִחְנָתִים כִּבְחָן אֶת הַזָּהָב וְגו'.

לאחר שאותן צרות יתעוררו על ישראלי, וכל העמים ומלכיהם יתיעצו באחד עליהם, ומעוררים כמה גזרות רעות, וכלם עולים בעצה אחת עליהם, ויבאו צרה על צרה, אחרונות משפחות את הראשונות, אז יתראה עמוד אש אחד עומד מלמעלה למטה ארבעים יום, וכל עמי הארץ רואים אותו.

באותו זמן יתעורר מלך המשיח לצאת מתוך גן עדן מאותו מקום שנקרא ק"ן צפ"ר, ויתעורר בארץ הגליל. ואתו יום שיצא לשם, יתרגז כל העולם, וכל בני העולם מתחבאים בתוך מערות וסלעים שלא יחשבו להנצל, ועל אותו זמן פתוב (ישעיה ב) וּבָאוּ בַּמְּעֻרוֹת צָרִים וּבַמַּחְלוֹת עָפָר מִפְּנֵי פַּחַד ה' וּמִהֲדַר גָּאוֹנוֹ בְּקוֹמוֹ לְעַרְץ הָאֶרֶץ.

מפני פחד ה' - זהו אותו רגז של כל העולם. ומהדר גאונו - זה משיח. בקומו לערץ הארץ - בשיקום ויתגלה בארץ הגליל, משום שהוא מקום ראשון שנתחבר בארץ הקדושה, ולכן יתגלה שם ראשון לכל מקום, ומשם יעורר קרבות לכל העולם.

אחר ארבעים יום שעמוד יעמד מארץ לשמים לעיני כל העולם ויתגלה המשיח, יקום מצד מזרח פוכב

מוזעזע! על פי החסד לאברהם ישארו ביום ביאת משיח רק שבעת אלפים איש בארץ ישראל שזה 1/1900 [אחד מתוך 1900] מכלל היהודים בעולם ו-1/795 [אחד מתוך 795] מהיהודים בארץ ישראל. – ויש מדרש שאומר שישארו חיים רק 1/500 [אחד מתוך 500, כמו שהיה במצרים, ראה לעיל ובמסכת סנהדרין פרק חלק].

וייש להפיץ את הזוהר הקדוש בכל העולם כולו, כי רק אלו שילמדו זוהר הקדוש יכנסו בתיבת נוח וינצלו וישובו בתשובה אמיתית ולהתפלל שיותר מ-10% מהיהודים ישרדו.

פרק ד'

אותם שהיו בחו"ל והשתדלו לבא בארץ כדי לזכות לנפש טהורה, ולא חשו על ממונם ולא על גופם, ובאו בים וביבשה, ולא חששו להיותם נטבעים בים, או נגזל ביבשה, או להיותם שבויים ביד אדונים קשים, ובעבור שעשו העיקר מרוחם ומנפשם ולא מגופם וממונם, לכן חזרו רוחניות מדה כנגד מדה, ואתם שהייתם יכולים לבא בארץ כמותם ונתרשלתם לבא בעבור חמדת הממון וחששתם לממוניכם וגופכם ומהם עשיתם עיקר ומנפשכם ומרוחכם עשיתם טפל, לכן נשאתם גשמיים מדה כנגד מדה. ולחמדת ממון שחמדתם הנה הש"י נותן לכם ממון בלי שיעור, שכל כסף וזהב ואבנים טובים ומרגליות הנטבעים בים כל הימים, מושבע הים להביא אותם בים יפו תוך ג' ימים לטבעתם, וכל מה שנטבע מששת ימי בראשית עד זמן שלמה, הכל הקיא ים יפו ליבשה, ומשם נתעשר שלמה.

משיח יחלק אותם לכל צדיק וצדיק חלקו

ומה שנטבע מזמן שלמה עד זמן קיבוץ גליות, הכל עתידה ים יפו להקיא אותם ליבשה, והמשיח יחלק אותם לכל צדיק וצדיק חלקו, הה"ד "כי שפע ימים יינקו", וגם כל המטמוניות שתחת העפר עתידה הארץ להיות נעשית מחילות מחילות להתגלגל ולהוליך כל אוצרות המלכים, ומוליך אותם לארץ ישראל כדכתיב: ושפוני טמוני חול וגו', והכל יתגלה בתוך ארץ ישראל למלך המשיח, והוא יחלק אותם לאנשי קיבוץ גליות לכל אחד חלקו, וישבעו ממון רב לאותם שהקפידו על ממונם ועל גופם ישארו גשמיים ושבעים ממון, ואותם שלא חשו על גופם ועל ממונם אלא על רוחם בלבד, הקדוש ברוך הוא עושה אותם בריה חדשה, ומוליך אותם לגן עדן התחתון כנזכר. וזה מה שנראה לי, מסכ"י [מספר כתב יד].

הזוה"ק ואומר שעם ישראל יחולק כבמתן תורה, "אלו שנאחזו בעץ החיים שהוא ה"זוה"ק" יזכו ויכנסו להיכל המשיח, ואלו שלא למדו הזו"ה"ק וירצו עכשיו להכנס, עליהם נאמר כי סקול יסקל או ירה יירה", ועל זה אשאל אותך, באיזו קטיגוריה – ה אתה רוצה להמצא?? (מתוך מכתב ועקה נוראה להגה"צ רבי שמחה אברהם הלוי אשלג שליט"א)

באזור שנת התש"ע נאמד מספר היהודים בעולם בכ-13,308,800 נפש; 7,739,600 מתוכם חיים בתפוצות ו-5,569,200 מהווים את יהדות ישראל. – זאת אומרת שיש 7 וחצי מיליון יהודים בעולם ו-5 וחצי מיליון בארץ.

חסד לאברהם מהקובל האלוקי רבי אברהם אזולאי זקיני של החיד"א זיע"א (מעין ג - נהר כב):
במעלת הדר בארץ ישראל בביאת המשיח:

כשיבא המשיח עם קיבוץ גליות לארץ ישראל, באותו יום ימצא בארץ ישראל שבעת אלפים מבני ישראל

דע כי מסורת קבלה בידינו כי באותו יום כשיבא המשיח עם קיבוץ גליות לארץ ישראל, באותו יום ימצא בארץ ישראל שבעת אלפים מבני ישראל, ובאותו היום יחיו המתים שבארץ, ובאותו היום יסתלקו חומת האש מירושלים, ובאותו יום יבנה בית המקדש באבנים טובים ומרגליות, ובאותו יום יחזרו המתים שבארץ ישראל בעת חיותם בריה חדשה רוחניים, וכן הו' אלפים הנמצאים חיים, כולם בריה חדשה גוף רוחני, כגופו של אדם הראשון קודם החטא, וכגופו של [חנוך ו]משה רבינו ע"ה [ואליהו], וישוטו כולם באויר מעופפים כנשרים וגו', וכל זה לעיני אנשי קיבוץ הגליות.

וכי אין אנו בני ישראל כמותם, מאין זכו הם להיות רוחניים בגוף ונפש מה שאין כן אנו ולמה נגרע?

וכשישראל בני קיבוץ גליות יראו שאחיהם נעשה בריה חדשה, ופורחים באויר ללכת ולדור בגן עדן תחתון ללמוד תורה מפי השם יתברך, אזי יתקבלו בני קיבוץ גליות דאגה בלבם ודאבון נפש, ויתרעמו למלך המשיח ויאמרו, וכי אין אנו בני ישראל כמותם, מאין זכו הם להיות רוחניים בגוף ונפש מה שאין כן אנו ולמה נגרע?

מלך המשיח אומר להם:

ואומר להם מלך המשיח, כבר נודע ומפורסם שכל מידותיו של הקדוש ברוך הוא מדה כנגד מדה,

פרק ה'

מעין ג – נהר כג:

בסוד תחיית המתים בארץ ישראל:

דע, כי יש מסורת קבלה בידינו, שתחית המתים של ארץ ישראל קודם לתחית המתים של חו"ל מ' שנה. אמנם כל מי שנפטר בחו"ל ויש לו ממשפחתו בארץ ישראל שהוא כל כך קרוב לו שחייב באבילותו, בין איש בין אשה, יש כח ביד קרובו שבארץ ישראל להחיות כל קרוביו שבחו"ל [להחיותם] כל החייבים להתאבל עליו, וסוד זה נרמז בפסחים (בפרק תמיד נשחט)

באומרם רבותינו ז"ל, עתידין צדיקים שיחיו המתים, דכתיב, כה אמר ה' עוד ישבו זקנים וזקנות בירושלים ואיש משענתו בידו, וכתיב, ושמת משענתי על פני הנער עד כאן, ומה שתלה כח התחיה בזקנה ולא בצדקות, הענין לרמוז לפי שכל הדריים בארץ ישראל נקראים צדיקים כענין דכתיב ועמך כולם צדיקים וכמו שביארנו לעיל, אמנם זאת הסגולה של התחיה צריך שיהיו בני תורה שנקראו זקנים, כאמרו והדרת פני זקן, ופירשו רבותינו ז"ל זקן, זה שקנה חכמה. מסכ"י.

פרק ו'

והשארתי בישראל שבעת אלפים

בכתבי הרמ"ע מפאנו – (מאמר צבאות ה' – חלק שני ז):
כתב סודם של דברים.

עוד צריכים אנו להקדים להשלמת המכוון בדרוש הזה, מה שנתנבא אליהו בחורב, והשארתי בישראל שבעת אלפים לפי שעורנו. [עיין חסד לאברהם על שבעת אלפים], וטעם עד עקרה ילדה שבעה, שפרשו שבעת אלפים אוכלסין לשבע שבתות השנים. לא שאנו מחייבים או גוזרים עליהם דבר ברור, כי מי יעמוד בסוד ה', והרי זה מכלל מה לפנים ומה לאחור. אלא בסוד אמיתי בעצמו, וכשם ששבת ראשונה עלתה במחשבה להבראות ואחר כך נגזזה בסוד מלכין קדמאין, והיא הגורמת לשבת הארץ הלזו שאנו דורשים בה שבת שניה, אף על פי שהיא לבדה יצאה לפועל, אלמא בוראן סופרן. כך לעתיד אין אתנו יודע עד מה, אלא בוראן סופרן, ואסור לספר קצין, ודעהו כי מספר הדורות הוא הקץ מתניתין הוא בבחירתא, ואין הזמן הנברא שליש על גאולתנו ועל פדות נפשינו, ומולד של תוהו אלינו, עד נאמן לזה, כי הנה כשמשא הזאת שנות מספר יאתיו על בהר"ד שלא היה. אלא נחשוב למפרע בקדימת שנים עשר מולדות לר' אליעזר וששה בלבד לר' יהושע.

סוד הדברים

וידוע מדברי רבותינו במקומות רבים כי אלף דור בכל מקום אינם על דרך עשרה דורות מאדם עד נח, שהם אבות ובנים שלשים רבעים, אלא כל ששים רבוא דור אחר הם, ואם ימצאם עשר אוכלסין בזמן אחד, הרי אלו עשרה דורות. כן הדבר הזה כי למתי שיתקיים "והשארתי בישראל שבעת אלפים אוכלסין" יהי עתה לעולמו של יובל, לקדש את שנת החמשים שנה, ומעין הסוד הזה הוא מה שאין יובל נוהג לקרא דרור בארץ לכל יושביה, ואין להאריך בזה כי הוא בכלל בעתה אחישנה. וטעם שבעת אלפים שאמרנו מדוקדק עם מה

דכתיב: "ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים והיה אור הלבנה כאור החמה" בכל יום בסוד עולם מלא, דלא בציר עלמא מס' אלף רבוא חיים מדברים, וכנגדם ראו להעמיד כלם צדיקים למתי שיכלו נשמות שבגוף לשבת בארץ הלזו, בטעם דבר צוה לאלף דור, וידוע כי ישראל נמשלו ללבנה, וזולתם לחמה, ויש בזה סוד הדברים החשובים בפני עצמן שאינן בטלים באלף, וכבר דרשו חכמים על פסוק "וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים" אחד מחמשה, וא' מחמשים, ואחד מחמש מאות, ואחד מחמשת אלפים, פירוש אחד מחמשה בפושעי ישראל שמתו בימי אפלה, אחד מחמשים, כי אמנם יוצאי מצרים הם המורם מכ' דור שבא אברהם אבינו וקבל עליו שכר כלם, להם אחד מחמשים לאלף דור, ואחד מחמש מאות בכפת העולם, שהוא למעלה מן האופק, דהיינו א' מארבעה אלף בכל העולם.

כי בר"ע הוא אותיות ער"ב

(ח) גם הערב רב היה ששים רבוא, שבלעם הרשע שקול ככולם, והיה משה רבנו עליו השלום מחזיר לקיים בו ופקדתי על מבעל' והוצאתי את בלועו מפיו כטעם וימלוך בלע וימת בלע, ומה בלועו, זה העם לא היה בכלל ישראל אלא ערב רב לבדו, דכתיב ביה כי בר"ע הוא אותיות ער"ב אשר הלך חשכים במעשה העגל ואין נוגה לו, כי לא זכו להתקבל בתשובה, ונודמנו אליה ומתו כלם, כטעם ויגף ה' את העם אלו ערב רב, ולא נותר מהם איש. והשתא דייק קרא דכתיב ויפול מן העם ביום ההוא כשלושת אלפי איש, לימא שלשת אלף איש אלא כ"ף שבמלת כשלושת ויו"ד שבמלת אלפי לא נכתבו כי אם לדרשה דנימא הכי, כ"ף פעמים שלשת, ויו"ד פעמים אלף, הרי ששים רבוא, והיו שקולים כבלעם לבדו, וככה גם כן היו שקולים כשני בנים לחצאין שהם שלשת אלופיהם, ואלה השנים בחוץ כקוף בפני נדב ואביהו שנקנסה מיתה עליהם בעון אביהם, להשמידו זה כילוי בנים, והועילה תפלת משה לאלעזר ואיתמר.

כתיב ביה, וישתחו ארצה ארץ ה' אלהינו דורש אותה היא ארץ החיים, ולא השתחוה אלא חוץ לד' אמותיו של הולך לקראתו עד גשתו עד אחיו, וירץ עשו, ואין ריצה פחותה מד' אמות כדאיתא רפ"ב דמסכת יומא. ותגשנה השפחות הנה וילדיהן ותשתחוונה, הנה הילדים רכים לא היו באותה השתחוויה כלל, ואפילו [ה]הגשה לא נתיחסה אליהם בעצם כי היו נגררים ונגשים לאמותיהם בלבד, ולא היה לו לעשו להקפיד עליהם להיותם קטנים ובני השפחות, והתורה חסה להגיד יושרם לפי שהיו הם פרקי רגלים בקומה הכוללת מעין דוגמא של מעלה, ושני הפרקים הם בסוד אחורים קרובים אל הפגם, תדע שהרי בן הגדול שבהם נצמד לפסלו של מיכה ולאחד מעגלי ירבעם, ולא פסקה זוהמתו עד יום גלות הארץ כיון שלא השתחוו כאן לאל נכר, העיד הנביא בדוגמא שלהם אצל שנים עשר בקר, והיה עליהם וכל אחוריהם ביתה, ותגש גם לאה יותר מילדיה מכל מקום כיון שהם רבים גדולים ונכבדים השתחוו כלם חוץ מארבע אמות לעולם לא השתחוו אלא ללאה, כי היא נגשה לעשו להפסיק מקרוב בינו לבינה. גם לרבות יששכר וזבולון אף על פי שקטנים היו נגררים אחרי הגדולים, כי כלם בני הגבירה ולפי שסביביו נשערה מאוד והיה יששכר גדול בתורה נמשך מזה העונש מתמיד לברכי דרבנן דשלהי (ההג"ה וזה לדעתי מה שאמרו חכמים הנהו ברכי דרבנן דשלהי מינייהו הוא ר"ל מנייהו קאי ארבנן כי הם גרמו זה להם לפי שיששכר היה ת"ח כנודע) ואחר נגש יוסף ורחל, גם יוסף קטן בשנים היה, ומזה הצד אין ראוי שיקפיד עליו עשו, אלא שהוא בן יקיר לעקרת הבית ולבש סריקון ועוד כיון להגן על אמו כדברי חכמים, והוא טעם הגשה שזכרנו בלאה להגן על בניה מה עשה יוסף נגש כלאחר יד ועשה עצמו כנער אשר לא ידע תכסיסי מלכות, כי הא דתני' אם [אינון] נראה כמשתחוה מותר והשתחויית רחל גם היא לא היתה רק לצידי צדדים של יוסף נמצאו האם והבן משתחווים זה לזה, וגם זה רבותא רבה לבנימין שנוולד אחר כך והרי הוא ירך אמו שלא נפגם כלל במראית העין, אף על פי שכלם לא השתחוו באמת, אלא זה לזה הוא כלם ליעקב ולכבוד השכינה וברור הוא.

אם לא אזכרכ"י במספר שוה שהם דין לשוכחי ירושלים ורחמים נמורים לזוכריה ודורשיה

(יא) נחזור לענין ראשון כי היו מספר עבדים עם מה שהקדמנו אלף ותשע מאות וששים רבוא אוכלסין כדי שיגיעו שני אלפים ושמונה מאות עבדים לכל אחד מז' אלפים אוכלסין, וכלן בסוד עשיה כטעם הנפש דוקא בחרן, דוקא ליודעי חן, כי מלת חרן הוא בגמ' ג' פעמים אלקים, סוד התלבשות שכינה בג' עולמות נפרדים שהדין גובר בהם, וסימנך ויכו"ם ויכתו"ם ע"ד

בלעם היה בליע"ל במספר שוה, ושני בניו בני"ו בליע"ל בנימ' ר"ד כי שחת עמך

והנה בלעם היה בליע"ל במספר שוה, ושני בניו בני"ו בליע"ל בגימ' ר"ד כי שחת עמך, ואם תקשה מן האספסוף שנאמר אחר כך, אלמא לא מתו כולם, תשובתך, כי הם מן הטף של ערב רב שלא היו בני עונשין בעגל, וסימנך אספו עם האמור ביזאל וכתיב ביה אספו עוללים ויונקי שדים, נמצאו כל יוצאי מצרים הגברים (כהחשב) [בכ"י - בהחשב] אלה ואלה ע"י צירף א' מחמש מאות בעולם ומניינא דוקא בכל גוונא, וראשון עיקר, דלא אתא קרא לעקורו ערב רב כלל.

סוד האלף השביעי

(ט) והנה א' מחמשת אלפים הוא כלל השמשות האמצעיות חוץ מן הברכים אשר לא כרעו לבעל, סוד האלף השביעי מן המנויין בחורב, כי הברכים הם הנחשלים שבכלל הקומה, וסימנך ותקע כ"ף ירך יעקב, אלא שהיה כחו יפה, ויזרח לו השמש דוקא, שהוציא הקב"ה לצרכו מנרתיקה שמש צדקה ומרפא בכנפיה, שכנגדה בחוץ בביטול האנדרטי של נבוכדנצר אין הדבר נגמר עד די [בכ"י - כי] התגזרת אבן די לא בידין ומחת לצלמא על רגלוהי, אלמא בשמירת הברכים של קדושה והתרחקם מן העבירה הוא תכלית התיקון שפתח בו המלך החסיד אשר לא הלך בעצת רשעים, ויבא עוד מזה בסמוך, וכל הפה אשר לא נשק לו, הוא סוד האלף הראשון מהם שהיו בסוד נשיקין, למי שזכה אליו, כי לא הוגלם כמו האחרים, ויש כאן תיקון גמור מכף רגל ועד ראש בביטול ההיזק שן ורגל בסוד תתחדש כנשר נעורייכי, ובסוד החלב לתנוק שמועיל להלוך הרגלים ולדבר השפתים, כי מי שאין לו שינים אפילו גדול בלעגי שפה ידבר, ובפרט באותיות וסצר"ש הם שבעת אלפים, לפיכך יציאת מצרים טפילה לקיבוץ גליות, כי היא היתה כוללת בסוד ה' מדות, מגבורה עד קץ חי עלמין שהגינו עלינו בשעתן אימה חשיכה גדולה נופלת עליו בהבחן הגלות הרביעית ימין ושמאל נופלת השמאל עליו הוא הימין הרי שנים, שהיה כח אברהם אבינו מעורב בהם, אמנם הגאולה העתידה כוללת ז' מדות בתוס' גוג ומגוג.

סוד השתחוויה

(י) וידוע מספר הזוהר כי יעקב ובניו ואמותיהן כלם בצאתם מפרן ארם שהיה עשו הולך לקראתם, הנה בגשתם אליו והמה משתחוויתם לא נתכוונו כי אם לכבוד שכינה שעבר לפנייהם, ואף על פי דדייק קרא לחלק ביניהם, כל אחד לפי מדרגתו לקיים בכלם הברכיים אשר לא כרעו לבעל, כי הנה יעקב אבינו ע"ה בהדיא

ירח"ם להפוך את הקללה לברכה, וכן **אם לא אזכרכ"י במספר שוה שהם דין לשוכחי ירושלים ורחמים גמורים לזוכריה ודורשיה** והיו הצומות ג' ימים כי מה שהיה לילה ויום שאין דין לעולם בלא רחמים יהיו שלשת ימים כלם ברחמים, ולילה כיום יאיר, ומלת עלי דייקא, וכן **ה' הוא האלקים פעמיים שאמרו ישראל בהר הכרמל**, וכן השם הפשוט וד' מלואיו לכל אות מלוי מיוחד דאינון ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן חמשתם ביחד הכי הו, שהם החותמות העליונים לנר"ן [נפש ר"וח נ'שמה] חיה יחידה, דעלייהו אתמר **"זמרו אלקים זמרו זמרו למלכנו זמרו כי מלך כל הארץ אלקים זמרו משכיל"**.

החרמ"ה בגימטריה הכי הו, ואסתר היא דיוקנא דשכינתא הדס"ה ודאי בגימ' אכדט"ם הוא ע"ד הוא דיי"ן במספר שוה למתק הדינין כמבואר במקומו, כי אין עד נעשה דיי"ן אלא לגוים ולאיים על האדם להכריעו לזכות, **והוא טעם מלכי צבאות ידרו"ן ידרו"ן במספר שקול**, ודרשו בו מלכיהון דמלכייא אלו מיכאל הוא הכרוב דצנן גחלים לגבריאאל שהוא השרף בפרק יום הכפורים, והנה הדסה זו בקשה העלות שלשתם לשרש הרחמים שבאצילות, לפיכך אמרה **וצומו עלי, כי שתים מלות אלה בגימ' חר"ן במשמע חרון אף דכתיב ביה חלאי"ם רעי"ם נאמני"ם בר"ת וכלם יחד בגימטריה**

**יצא לאור הספר חשוב
זוהר לתשעה באב**